

Organizačný poriadok, Kapitola č. 13

BEZPEČNOSTNÉ ZÁSADY

verzia	04
dátum platnosti	14.4.2023
dátum účinnosti	28.4.2023
schválil	Náčelníctvo SLSK
autor/predkladateľ	

Poslaním skautingu je prispieť k plnému rozvoju mladého človeka.

Rozvíjame jeho vedomosti, schopnosti a postoje v telesnej, intelektuálnej, citovej, sociálnej, duchovnej a charakterovej oblasti.

Slovenský skauting je členom svetových organizácií WOSM a WAGGGS.

História predošlých verzií			
číslo verzie	účinnosť od	účinnosť do	autor
01		21.04.2020	
02	22.04.2020	13.03.2022	
03	14.03.2022	27.4.2023	N-SLSK
04	28.4.2023		

Zoznam príloh		
číslo	názov prílohy	počet strán
Príloha č.1	Vybavenie lekárničky pre zotavovacie podujatie	01
Príloha č.2	Epidemiologicky rizikové potraviny	01
Príloha č.3	Pravidlá hry simulujúcej táborský prepád	03

PREAMBULA

Náčelníctvo SLSK (ďalej len „N-SLSK“) v súlade so stanovami Slovenského skautingu schválenými na XVIII. sneme v Prievidzi dňa 10.10.2020 vydáva Organizačný poriadok, Kapitola č. 13 – Bezpečnostné zásady (ďalej len „OP“):

ÚVODNÉ USTANOVENIA

I. Účel vydania OP

1. Kapitola Bezpečnostné zásady popisuje pravidlá, ktoré minimalizujú riziká ohrozenia života, zdravia či poškodenia majetku alebo prírody pri práci s deťmi a mladými ľuďmi v skautingu. Sú záväzné pre každého činníka SLSK alebo organizátora skautskej akcie, ako aj pre účastníkov skautskej akcie. Kapitola upravuje aj zodpovednosť za vznik škody na majetku alebo na zdraví interne pre účely SLSK.
2. Osoba povinná vykonávať dohľad nad maloletými účastníkmi akcie sa pre účely tohto predpisu nazýva organizátor akcie. Účastníkom akcie je osoba, ktorá sa dobrovoľne zúčastňuje na akcii organizovanej v rámci SLSK organizátorom akcie.

II. Základné ustanovenia

1. Účastník akcie má povinnosť dodržiavať bezpečnostné usmernenia organizátora akcie.
2. Z interného hľadiska SLSK má povinnosť vykonávať dohľad nad maloletými účastníkmi akcie (v nasledovnom poradí):
 - a) ich prítomný oddielový vodca (aj keď ide o zborovú alebo inú väčšiu alebo naopak družinovú akciu);
 - b) ak nie je oddielový vodca maloletých účastníkov akcie prítomný, zodpovedá prítomný zástupca oddielového vodcu;
 - c) ak nie je prítomný ani oddielový vodca ani zástupca oddielového vodcu, zodpovedá dospelá osoba, ktorú vedením akcie poveril oddielový vodca, resp. zástupca oddielového vodcu (v tomto poradí). Ak takúto osobu nepoverili a oddielový vodca o akcii vedel a súhlasil s ňou, zodpovedá, akoby na nej bol on sám.
3. Ak sa preukáže, že o akcii nevedel vodca oddielu, akcia sa nepovažuje za organizovanú Slovenským skautingom.
4. Osoba, ktorú chce oddielový vodca, resp. zástupca oddielového vodcu poveriť vedením akcie, musí jednoznačne prejaviť súhlas s týmto poverením, pričom oddielový vodca, resp. jeho zástupca musia takúto osobu aj poučiť o jej internej zodpovednosti v zmysle tejto kapitoly a povinnosti vykonávať dohľad nad maloletými účastníkmi akcie.

VŠEOBECNÉ A OSOBITNÉ USTANOVENIA

III. Všeobecné bezpečnostné zásady

1. Vodca oddielu má mať úspešne absolvovaný 8 hodinový kurz prvej pomoci, najlepšie so zameraním na zdravotnú činnosť na zotavovacom podujatí. Túto podmienku nemusí spĺňať, ak získal vysokoškolské vzdelanie lekárskeho, ošetrovateľského smeru alebo v odbore verejné zdravotníctvo alebo vzdelanie v kategórii pracovníkov v zdravotníctve v odboroch sestra, pôrodná asistentka a asistent.
2. Každý člen SLSK a predovšetkým radca má byť v rámci skautského programu trénovaný v poskytovaní prvej pomoci a riešení krízových situácií.

3. V rámci skautingu sa nepripúšťa žiadna šikana, psychické ponižovanie, telesné tresty, ani tresty spôsobujúce fyzickú bolesť či vyčerpanie smerujúce k ohrozeniu zdravia.

IV. Vybavenie klubovne

1. V každej klubovni má byť k dispozícii primerane vybavená lekárnička.
2. Každá klubovňa má byť vybavená vhodným hasiacim prístrojom, u ktorého prebiehajú pravidelné revízie. V každej klubovni majú byť vyvesené požiarne poplachové smernice s dôležitými telefónnymi číslami (150, 155, 158, 112) a pokynmi pre prípad požiaru a havárie.
3. Všetky zásahy do elektroinštalácie, rozvodu plynu, hasiacich prístrojov, komínov a nosných priečok môže vykonávať len na to oprávnený pracovník s príslušnými odbornými skúškami a platným poverením.

V. Organizácia akcií

1. Vodca oddielu musí byť informovaný o každej akcii svojho oddielu a musí s ňou súhlasiť. Ak na akcii nemôže byť prítomný osobne, poverí inú zodpovednú osobu vedením akcie, t.j. aj dohľadom nad maloletými. Ak je na družinovke, družinovej výprave alebo inej akcii poverená dohľadom osoba mladšia ako 18 rokov, je zodpovedný vodca oddielu za predpokladu, že o tejto akcii vedel a súhlasil s ňou.
2. Každý organizátor akcie sa musí zoznámiť s aktuálnymi zdravotnými a hygienickými predpismi a zabezpečiť súvisiace požiadavky (ústredie zabezpečuje publikovanie aktuálnych predpisov na oficiálnej stránke SLSK).
3. Na táboroch alebo akciách trvajúcich dlhšie ako 3 dni je nevyhnutná prítomnosť zdravotníka, ktorý úspešne absolvoval rozšírený 33-hodinový kurz o poskytovaní prvej pomoci so zameraním na zdravotnú činnosť na zotavovacom podujatí alebo zdravotnícky kurz organizovaný SLSK z národnej úrovne prostredníctvom národného vzdelávacieho tímu. Bez tohto školenia môže funkciu zdravotníka vykonávať len odborne spôsobilá osoba, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie lekárskeho, ošetrovateľského smeru alebo v odbore verejné zdravotníctvo alebo vzdelanie v kategórii pracovníkov v zdravotníctve v odboroch sestra, pôrodná asistentka a asistent.
4. Pri každej akcii treba mať k dispozícii primerane vybavenú lekárničku.
5. Organizátori akcií majú účastníkov zrozumiteľne informovať o prípadných rizikách, aby predišli hazardnému správaniu. Pri väčších rizikách je odporúčané použiť aj špeciálne nápisy, napr. „Nepiť, voda nie je pitná!“, „Pozor, žieravina, nedotýkať sa.“

VI. Komunikácia s rodičmi

1. Vodca oddielu má viesť plán akcií a mal by o ňom informovať rodičov.
2. Pri dlhších akciách (nad 3 dni) vyjadrujú rodičia písomne súhlas s účasťou detí podpísaním prihlášky na akciu. Pri dlhších akciách (nad 7 dní) spolu s prihláškou majú vodcovia alebo organizátori akcií od rodičov žiadať aj vyhlásenie rodičov o zdravotnom stave ich dieťaťa (prípadných zdravotných problémoch, alergiách a iných obmedzeniach dieťaťa) nie staršie ako 3 dni a potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti a o povinnom očkovaní od ošetrojúceho lekára (nie staršie ako 1 mesiac) ako aj preukazy zdravotného poistenia účastníkov akcie.
3. Rodičia od organizátora akcie dostanú núdzový kontakt (telefón), kde sa dozvedia informácie v prípade mimoriadnych situácií.
4. Rodičom treba oznámiť predpokladaný termín a miesto návratu a snažiť sa ich dodržať. V prípade zmeny termínu alebo miesta je potrebné rodičov o tejto zmene informovať.

5. Po skončení akcie má organizátor akcie informovať rodičov o zraneniach či ochoreniach dieťaťa alebo podobných rizikových udalostiach, ako je uhryznutie psom, hadom, kliešťom, bodnutie osou a pod.

VII. Pochody v teréne

1. Pri pochode prírodou má organizátor akcie zvážiť aktuálne podmienky (počasie, únava) a riziká terénu (zrázy, priepasti, prudké svahy, ľadové miesta, lavinózne úseky, náročné trasy v hlbokom snehu, rašeliniská, močiare...) a ak hrozí nebezpečenstvo, uprednostniť odklad pochodu alebo bezpečnejší variant.
2. Pochody by sa nemali konať vo veľmi zlom počasí (búrka, snežná búrka, hmla a pod.). Ak skupinu stretne takéto počasie, má organizátor akcie zaistiť bezpečný presun celého kolektívu, nestratiť spojenie so všetkými účastníkmi, v prípade nutnosti sa spojiť povrazom a často kontrolovať počet.
3. Minimálny počet účastníkov horskej túry sú z bezpečnostných dôvodov tri osoby.
4. Účastníkov treba oboznamovať so smerom, trasou a cieľom túry, uvádzať im, kde a kedy sa bude čakať, kde bude odpočinok.
5. Maximálna odporúčaná denná túra s deťmi do 15 rokov je 20 km. Každé prevýšenie o 100 m sa ráta za ďalší 1 km vzdialenosti.
6. Pre akcie s deťmi do 15 rokov sa neodporúča vysokohorská turistika nad 2500 m/nm.
7. Organizátor akcie musí vždy počítvať s odpočinkom, prestávkami po 1 -2 hodinách a časovou rezervou pre nepredvídané situácie.
8. Účastníci musia vedieť pravidlá a zásady, čo robiť pri stratení sa v prírode (spravidla prísť na dohodnuté miesto zrazu alebo sa vrátiť na miesto, kde boli účastníci naposledy spolu, v prípade tmy, hmly či fujavice je bezpečnejšie ostať na mieste a ukryť sa, úkryt výrazne označiť a počkať na zlepšenie alebo rozjasnenie).
9. Ak je to možné, organizátor horského pochodu má oznámiť horskej službe alebo na horskej chate smer, trasu a cieľ túry, počet účastníkov a meno organizátora, prípadne číslo na jeho mobil.
10. Pri predpoklade samostatného pohybu maloletých účastníkov ich musí organizátor dopredu poučiť o možných nebezpečenstvách a zásadách správania sa. Organizátor akcie by nikdy nemal povoliť samostatný pohyb maloletých účastníkov na zvlášť rizikových miestach či za zvlášť rizikových podmienok.
11. Neodporúča sa pochod po cestách pre motorové vozidlá, a ak je to nevyhnutné, treba dodržiavať pravidlá cestnej premávky. Na väčšiu skupinu sa hľadí ako na vozidlo, teda pri chôdzi sa pohybuje po pravej strane vozovky.
12. Cez vozovku má skupina prechádzať koordinovane, pod dozorom organizátora akcie.
13. Za zníženej viditeľnosti musí byť organizovaný útvar chodcov označený vpredu po oboch stranách neoslňujúcim bielym svetlom a vzadu takisto po oboch stranách červeným svetlom.

VIII. Verejná preprava

1. Nastupovanie a vystupovanie do dopravných prostriedkov musí byť disciplinovaný proces pod dohľadom organizátora akcie a účastníkov treba zakaždým zrátať.
2. Počas cesty dopravnými prostriedkami treba udržiavať poriadok, bezpečnú, kludnú a slušnú prepravu.

IX. Oblečenie

1. Pred tábormi a náročnejšími akciami majú byť účastníci informovaní o zozname vhodného šatstva a obuvi, ktorú budú potrebovať podľa ročného obdobia a očakávaného programu. Vždy sa treba snažiť zaistiť, aby mali účastníci odporúčané i rezervné oblečenie a obuv.

2. Organizátori akcií by sa mali snažiť zabrániť tomu, aby účastníci trávili dlhý čas v mokrom oblečení, mokrej obuvi alebo aby im bola dlho zima.

X. Strava

1. Pri akciách sa treba vyhýbať konzumácii epidemiologicky rizikových potravín, resp. vybrané druhy potravín konzumovať len pri dodržaní stanovených technologických podmienok (bližšie vyhláška č. 592/2002 Z.z. v prílohe). Na akciách sa účastníkom nesmú podávať žiadne jedlá z nazbieraných húb.
2. Na tábore musí byť pitná voda, ako aj voda určená na kúpanie preverená hygienikom a možnosť jej využívania potvrdená písomným dokladom.
3. Účastníci by na stálych táboroch nemali dlhodobjšie skladovať potraviny v batohoch ani stanoch a nemali by v stanoch ani jesť. Po príchode na tábor si organizátori akcií majú dať pozor najmä na rýchlo sa kaziace potraviny.
4. Pri nákupe potravín treba pozorne skontrolovať dátumy výroby a spotreby na potravinách a udržiavať ich predovšetkým podľa inštrukcií na obale, ak také nie sú, tak v chlade, suchu, v čistom priestore, riadne uzavreté a mimo dosahu zvierat a hmyzu.
5. Mäso, mliečne výrobky a pod. treba na tábore variť a/alebo podávať čo najskôr, pokiaľ možno hneď po dovezení.
6. Na akciách je potrebné prihliadať na zmenené a špeciálne stravovacie požiadavky účastníkov a zabezpečiť plnohodnotné jedlo tým, ktorí určité jedlá zo zdravotných alebo náboženských dôvodov jesť nemôžu.
7. Piť vodu je možné len zo zdrojov odsúhlasených organizátorom akcie, ktoré uňho nevzbudzujú pochybnosť o ich nezávadnosti.
8. Dospelí pracovníci v kuchyni majú mať vystavený od lekára tzv. „Zdravotný preukaz pracovníka v potravinárstve“.

XI. Práca s náradím a materiálom

1. Pri práci i aktivitách treba udržiavať poriadok. Nebezpečné sú klince, pílký či iné nástroje voľne ležiace v tráve. Nepoužívané náradie a nástroje treba vždy bezpečne ukladať na miesto na to určené.
2. Účastníkov treba primerane učiť správne narábať s nožom, sekerou a pílou a inými nástrojmi. Žiaden maloletý účastník by nemal pracovať s týmito nástrojmi bez predchádzajúcej inštrukčnej a vysvetlenej zásad bezpečného zaobchádzania. Účastníci majú byť poučení aj o rizikách ostatných pracovných činností, ktorým sa venujú a zásadách bezpečnosti práce.
3. Náradie a pracovné pomôcky musia byť pred použitím skontrolované organizátorom akcie, prípadne povereným vedúcim danej aktivity. Všetko náradie musí byť funkčné a kvalitné. Pozor treba dať na technický stav náradia (sekeru, kladivo a pod.).
4. Účastníci majú mať podľa povahy práce pracovné rukavice, príp. iné potrebné ochranné pracovné pomôcky (okuliare a pod.). Takisto majú mať vhodné oblečenie a obutie vzhľadom k danej činnosti (riziko poklznutia, zachytenia voľných častí odevu rotujúcim náradím či strojom a pod.).

XII. Ohne v prírode, táboráky a varenie

1. Účastníkov treba v aktivitách učiť bezpečne pracovať s ohňom (zapaľovanie, kamene okolo ohniska, vhodné drevo, udržiavanie ohňa, hasenie, dokonalé upratanie a zamaskovanie

- ohniska). Obzvlášť treba dohliadať na nováčikov a mladších účastníkov pri zapalovaní a práci s ohňom.
2. Oheň sa smie zakladať len na povolených miestach v bezpečnej vzdialenosti od horľavých predmetov a lesa.
 3. Oheň sa nesmie rozkladať v ochranných pásmach elektrického a trakčného vedenia, ďalších inžinierskych sietí (vodovody, plynovody, parovody a pod.), v ochranných pásmach vodných tokov, v ochranných pásmach zdrojov pitnej vody, v blízkosti objektov s horľavými a výbušnými látkami, taktiež rozkladať oheň pod snežnými prevismi (pod skalami, vetvami stromov).
 4. Pri ohni musí byť prítomný organizátor akcie a bez jeho účasti je možné zakladať oheň len s jeho vedomím a súhlasom, a to na miestach osvedčených, bezpečných a k tomu určených.
 5. Vždy treba vymedziť priestor ohniska vyčistením (vyrytím drnov, odstránením lístia, suchej trávy a pod.) a obložením suchými kameňmi. Nemajú sa používať mokré alebo vlhké kamene, pri ktorých hrozí puknutie.
 6. Pri zakladaní ohňa treba dávať pozor na vietor (iskry) a rizikový podklad ohniska, ktorý môže vzplanúť, tlieť a spôsobiť požiar.
 7. Do ohňa sa nesmú prilievať žiadne horľaviny ani hádzať výbušné látky, tlakové nádoby od sprejov, plasty, guma a pod. Na otvorenom ohni, ale aj v peci je možné spaľovať len obvyklé prírodné palivá (drevo, uhlie, brikety, slamu, seno, papier a pod.).
 8. Pred opustením ohniska s otvoreným ohňom (aj táborák) sa toto musí bezpečne uhasiť, najlepšie zaliatím vodou, o čom sa treba dôkladne presvedčiť, a pokiaľ ohnisko nie je stále, musí sa zároveň čo najlepšie zahľadiť.
 9. Okrem típí, hangárov a podsadových stanov sa v stanoch na osvetlenie nesmie používať žiaden horľavý materiál. Pri svietení v podsadových stanoch, hangároch alebo típí musí byť sviečka, kahanec a pod. v bezpečnom svietniku a primerane ďaleko od plachty. Nie je povolené zapalovať suchý lieh v stanoch z dôvodu vytvárania zdraviu nebezpečných exhalátov.
 10. Manipulácia s otvoreným ohňom v típí je možná len po detailnej inštrukčnej všeobecnej bezpečnostných zásad, vybudovaní bezpečného ohniska a ochrannej zábrany. Je nutné zaistiť dostatočný prísun vzduchu (vzdušného kyslíka) k ohňu, aby sa zabránilo hromadeniu smrteľne jedovatého oxidu uhoľnatého.
 11. Pri každom ohnisku s otvoreným ohňom sa odporúča mať nádobu s dostatočným množstvom vody na uhasenie prípadného začínajúceho požiaru.
 12. Pece a sporáky musia byť stabilné, postavené na pevnej pôde a chránené pred vetrom.
 13. Každá kuchynská služba, predovšetkým jej radca, musí byť poučená o pravidlách hygieny, práce s ohňom a práce s jedlom. Aj keď družina pracuje v kuchyni samostatne, priebežne na ňu musí dohliadať dospelý dozor.
 14. V miestnostiach ani na táboroch sa nesmie nechať bez dozoru rozpálená pec, variče a iné horúce (i elektrické) spotrebiče. Pri odchode treba skontrolovať uhasenie ohňa, resp. vypnutie všetkých spotrebičov.
 15. Propán-butánové či benzínové variče, lampy a pod. môžu účastníci mladší ako 15 rokov používať len pod dozorom dospelých.
 16. S horľavinami I. triedy (benzín, toluén, acetón, lieh, a pod.) sa smie manipulovať len pod dozorom plnoletej osoby. S horľavinami II. triedy (nafta, petrolej, syntetické riedidlá a farby apod.) smú manipulovať len osoby staršie ako 15 rokov.
 17. Zakazuje sa fajčiť pred deťmi a na požiarne nebezpečných miestach.
 18. Vydymovanie či iné narábanie s ohňom, kde hrozia popáleniny, dusenie či iné poškodenie zdravia, je neprípustné.
 19. Pri eventúálnom vzniku požiaru je stanovená ohlasovacia povinnosť (hasičom), povinnosť vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb, povinnosť zúčastniť sa likvidácie požiaru a dodržiavať nariadenia hasičskej jednotky.

1. Pri terénnych hrách sa treba vyhýbať rizikovému terénu (veľký sklon svahov, skaly, sutina, lomy, krasové oblasti, močiare a pod.).
2. Nočné hry sa môžu uskutočňovať len v bezpečnom priestore, ktorý účastníci dobre poznajú alebo je inak zabezpečený proti nebezpečenstvu vzniku úrazu (napr. ohraničený cestami). Po nočných hrách by mal byť ráno primeraným spôsobom posunutý budíček.
3. Pri zahraničných akciách treba zaistiť pre všetkých účastníkov zdravotné a úrazové pripoistenie. Pri cestách do krajín EÚ majú mať účastníci Európsky preukaz zdravotného poistenia.
4. Ak v rámci akcie sú aktivity, kedy sú jednotliví maloletí účastníci či skupiny maloletých účastníkov dlhšiu dobu bez dozoru organizátora akcie, zodpovedá organizátor akcie, ktorý aktivity povolil. Preto musí vopred veľmi starostlivo zvážiť vyzrelosť a skúsenosti účastníkov, riziká, ktorým sa vystavujú (zranenia, nebezpečné činnosti, požiar, napadnutie a pod.). Ak vodca usúdi, že takáto samostatná aktivita je z hľadiska programu želaná, je žiadúce minimalizovať riziká (upozornením na riziká, stanovením pravidiel, kontrolných bodov a spôsobu kontaktu, informovaním účastníkov o poverenom zodpovednom vedúcom aktivity, odovzdaním mu skúseností a jeho dostatočnou inštrukciou a pod.) Odporúča sa s deťmi vyslať aspoň staršieho rovera, ktorý nemusí do samostatnej činnosti detí zasahovať.
5. Pri cyklistických výpravách sa odporúča prítomnosť plnoletej osoby s vodičským oprávnením (znalosť cestnej premávky), vždy však minimálne osoby staršej ako 15 rokov, ktorá je dostatočne spôsobilá, aby riadne dozrela na mladších účastníkov.
6. Pri korčuľovaní sa a lyžovaní je možné používať len verejne prístupné klziská, zjazdovky a bežecké trate či cesty, neodporúča sa pohybovať v neznámom teréne a mimo značené trasy a výslovne sa zakazuje pohyb v nebezpečnom teréne. Organizátor akcie musí pred korčuľovaním sa, hrami na ľade, prechodom cez zľadovatelé plochy a vstupom na ne vždy overiť bezpečnosť klziska, silu a pevnosť ľadu.

XIV. Extrémne športy a aktivity

1. Športy a aktivity ako lezenie, horolezectvo, jaskyniarstvo, a lanové aktivity majú byť vždy organizované v kontexte s programom a skautskými výchovnými cieľmi, a nie športovými cieľmi.
2. Účastníci týchto aktivít sa musia zúčastňovať vždy dobrovoľne a bez nátlaku či strašenia počas lezenia alebo pohybu na takejto aktivite. Nepplnoletí členovia sa môžu zúčastniť aktivity iba s vedomím a súhlasom rodičov.
3. Tieto aktivity sa zakazuje vykonávať potme. Výnimkou je jaskyniarstvo, kde má byť každý účastník vybavený čelovkou, a na každých 4 účastníkov má pripadať jeden náhradný zdroj svetla.
4. Tieto športy a aktivity musia byť vykonávané podľa aktuálnych metódik
5. Lanové aktivity ako lanovky, hojdačky a pod. musia byť vyskúšané neživým bremenom o váhe rovnajúcej sa váhe dospelého človeka prv než sa sprístupnia členom.
6. Každá takáto aktivita smie byť prevádzkovaná len ak sú premyslené spôsoby ako riešiť možné komplikácie a ak je dostupný záložný materiál na ich riešenie a lekárnica.
7. Ak sa ukáže že nemáme dostatok materiálu na bezpečnú realizáciu akéhokoľvek kroku na aktivite, neprevádzkujeme ju!
8. Tieto aktivity smú byť organizované len s prítomnosťou alebo vedomím vodcu a pod neustálym dohľadom osoby ktorá v skautskej alebo neskauteckej sfére nadobudla vzdelanie a tréning v danej činnosti na rozšírenej úrovni. Alebo má preukázateľné bohaté a udržiavané zručnosti a skúsenosti v danej činnosti.
9. Od osoby vedúcej takúto aktivitu sa vyžaduje osobnostná zrelosť, zodpovednosť a vek min. 21 rokov. Nemusí byť členom SLSK. Na umelých stenách a zabezpečených skalkách a pri metodicky nenáročných aktivitách je hranicou 18 rokov.

10. Ak majú členovia absolvovať viaceré takéto aktivity za sebou, pri každej musí byť dohliadajúca veci znalá plnoletá obsluha.

XV. Kúpanie, plávanie, splavovanie

1. Kúpanie sa účastníkov akcie v prírode musí byť prispôsobené počasiu, fyzickej zdatnosti účastníkov a ich plaveckým schopnostiam.
2. Účastníci so zdravotnými obmedzeniami a zdravotnými komplikáciami (epilepsia, prechladnutie, oštetrené úrazy, ekzémy, prípadná menštruácia dievčat atď.) sa kúpať nemajú.
3. Účastníkov nikdy nesmieme ku kúpaniu prehovárať alebo nútiť (ani netrpieť posmešky od ostatných, obzvlášť dieťa sa môže hanbiť prezradiť skutočný dôvod, prečo sa nechce kúpať).
4. Maloletí účastníci sa môžu kúpať len vo vymedzenej oblasti za prítomnosti a dohľadu plnoletej osoby, ktorá je schopná poskytnúť záchranu topiacemu sa. Pri kúpaní sa odporúča max. 6 účastníkov na takúto jednu plnoletú osobu. Pri väčšom počte maloletých účastníkov má byť časť dohliadajúcich osôb s nimi vo vode a časť sledovať kúpanie z brehu. Dozerajúce osoby majú kúpajúcich sa pravidelne a čo najčastejšie rátať.
5. Pred kúpaním je vhodné maloletých účastníkov rozdeliť na vzájomne sa strážiace dvojice.
6. Dohliadajúce osoby musia dávať zvláštny pozor na kúpanie sa neplavcov a začiatočníkov.
7. Kúpať sa maloletí účastníci smú najskôr hodinu po hlavnom jedle alebo po intenzívnom cvičení.
8. Je potrebné zabezpečiť disciplínu a činnosť účastníkov, ktorí sa nekúpu, ako aj dohľad nad takýmito maloletými účastníkmi.
9. Pokiaľ nejde o verejné kúpalisko, tak musí miesto pre kúpanie schváliť organizátor akcie, ktorý skontroluje, či nejde o nebezpečné miesto alebo miesto, kde je kúpanie zakázané.
10. Pri používaní plavidiel na stojatej vode (WWZ) je nevyhnutné používať certifikované (EN ISO 12402-5) plávacie alebo záchranné vesty, pre neplavcov sú povinné záchranné.
11. Pri aktivitách na tečúcej vode od obtiažnosti WWI musia mať všetci účastníci správne oblečené a upevnené certifikované plávacie vesty vhodnej veľkosti a od obtiažnosti WWII aj správne upevnené prilby. Týchto aktivít sa smú zúčastňovať iba plavci a je odporúčané, aby ich viedla osoba s vhodným vodnoskautským alebo vodáckym vzdelaním.
12. Akcie na tečúcich vodách obtiažnosti WWIII a vyššej, musí viesť osoba, ktorá je držiteľom platného certifikátu inštruktora vodnej turistiky, alebo platného ekvivalentného certifikátu.
13. Toky, na ktorých je vyhlásený povodňový stupeň, sa nesmú používať na žiadne aktivity.

XVI. Búrka a elektrický prúd

1. V prípade blížiacej sa búrky sa odporúča okamžite zostupovať z hrebeňov dolu bezpečným terénom.
2. Pri búrke sa odporúča vyhnúť sa otvoreným pláňam, vrcholom, osamoteným stromom, alejám, vodným plochám či kovovým predmetom. Odporúča sa vyhľadať čo najnižšie miesto v teréne a sadnúť si na izolačnú podložku na zem. Pri najnutnejšom pohybe sa treba pohybovať pomaly, veľmi krátkymi krokmi.
3. Z dôvodu ochrany pred zásahom elektrickým prúdom sa treba pri aktivitách vyhýbať elektrickým stĺpom, vedeniam, drôtom, trafostaniciam a pod. Pracovať s elektrickými zariadeniami môžu len oprávnené osoby.
4. Pri zásahu elektrickým prúdom, ak ešte postihnutý nie je vyslobodený z elektrického okruhu, treba vždy najprv vypnúť prúd a nedotýkať sa postihnutého. Ak to nie je možné, treba použiť izoláciu (gumové rukavice, gumáky, podložky z plastu, suchú drevenú tyč alebo vetvu a pod.).
5. Pri zásahu vysokonapäťovým vedením je zakázané približovať sa k postihnutému a treba privolať odbornú pomoc.

XVII. Hra simulujúca táborový prepád

1. Kompletné pravidlá organizovania hry simulujúcej táborový prepád sa nachádzajú v prílohe č. 3 tohto dokumentu.

XVIII. Užívanie alkoholu

1. Od dospelých členov SLSK sa vyžaduje, aby svojim správaním reprezentovali SLSK a nepoškodili dobré meno organizácie a skautského hnutia. Dospelí členovia SLSK svojim správaním sú príkladom mladším členom SLSK a deťom.
2. SLSK ako organizátor spravidla nepodáva alkohol. Dospelí členovia SLSK:
 - a. nesmú konzumovať alkohol (tzv. nulová tolerancia) ani byť pod vplyvom alkoholu na podujatiach pri priamej práci a činnosti s členmi do 18 rokov (napríklad tábory, akcie, družinové stretnutia, výlety...).
 - b. nesmú byť na podujatiach s dospelými členmi (napríklad stretnutia rád, komisií, tímov, plánovania, podujatia pre dospelých, recepcie s predstaviteľmi verejnej správy...) pod vplyvom alkoholu do takej miery, že požívanie alkoholu ovplyvní rozhodovacie a kognitívne schopnosti, t.j. ich správanie by poškodilo meno organizácie a skautského hnutia.
3. SLSK ako organizátor môže podávať alkohol na skautských plesoch, významných výročiach a životných jubileách, významných recepciách. O výnimkách, kedy môže organizátor podávať alkohol, rozhoduje N-SLSK.

XIX. Krízové situácie a postup v prípade úrazu

1. Pri krízových situáciách, ako sú rôzne živelné pohromy (výchrice, povodne, zemetrasenia a pod.), dopravné nehody, ale aj rôzne bežnejšie prípady úrazov treba postupovať podľa nasledovných krokov:
 - a) zachovať chladnú hlavu a zabrániť hystérii a panike v kolektíve;
 - b) požiadať o pomoc kohokoľvek, kto je dosiahnuteľný, organizovať pomoc;
 - c) odstrániť príčiny trvania ohrozenia, zabrániť ďalšiemu ohrozeniu (napr. prerušiť elektrický obvod v prípade zasiahnutia el. prúdom, vytiahnuť z vody v prípade topenia sa atď.);
 - d) poskytnúť prvú pomoc, prepravu k lekárovi alebo privolanie pohotovosti (odmietnutie pomoci je trestne postihnutelné);
 - e) spísať protokol o udalosti (na akýkoľvek papier) s menami a osobnými údajmi zraneného, resp. svedkov, popisom udalosti vrátane časov, popisom poskytnutej prvej pomoci a pod.;
 - f) ohlásiť udalosť podľa potreby Ústrediu SLSK lekárovi, hygiene, hasičom, polícii, rodičom, vodcovi oddielu, zboru a pod.;
 - g) ak je vážnejšie poranený členom SLSK, treba udalosť nahlásiť aj Ústrediu SLSK, ktoré zabezpečí kontakt s poisťovňou;
 - h) vyvodiť závery a zabezpečiť opatrenia k zabráneniu opakovania sa udalosti.

XX. Zdravie a lieky

1. Na všetkých akciách SLSK musia mať účastníci so sebou zdravotný preukaz a v prípade choroby (alergie, astma...) svoje lieky. Vedúci akcie je povinný upozorniť účastníkov aby si tieto veci vzali.
2. Špeciálnu pozornosť treba venovať účastníkom, ktorí majú nejakú chorobu, alergiu, musia brať lieky, sú postihnuté a pod.

3. Časy a dávkovanie liekov pre účastníkov, ktorí sú liečení, má mať na starosti len jedna osoba (zdravotník, vodca).
4. U kohokoľvek so syndrómami presahujúcimi bežné zdravotné neduhy treba hneď zabezpečiť odborné lekárske vyšetrenie.
5. Treba dávať pozor, aby účastníci neboli príliš vystavovaní slnku v najväčšej páľave a uistiť sa, že sú vhodne chránení pred úpalom.
6. Organizátor akcie, resp. zdravotník akcie má vedieť, ktorí účastníci sú alergickí na bodnutie hmyzom, prípadne poznať iných rizikových alergikov a byť pripravený reagovať (antialergikum).
7. Organizátor akcie je zodpovedný aj za zachovávanie zásad poriadku, čistoty a za dozor nad osobnou hygienou maloletých účastníkov.
8. Oddiel či družina musia mať na akciách poruke lekárničku s predpísaným vybavením. Pravidelne treba kontrolovať dátumy trvanlivosti liekov

ZÁVEREČNÉ A ZRUŠOVACIE USTANOVENIA

1. Táto kapitola Organizačného poriadku je záväzná pre všetkých členov SLSK.
2. Dátumom účinnosti tejto kapitoly Organizačného poriadku sa ruší predošlá 13. kapitola Organizačného poriadku SLSK – Bezpečnostné zásady.

Príloha č.1: Vybavenie lekárníčky pre zotavovacie podujatie (podľa vyhlášky 526/2007 Z.z.)

Liek - Počet kusov - ATC klasifikácia

- Lieky proti zvracaniu pri cestách autom, autobusom, lietadlom - 20 tbl. - A04AD
- Lieky proti bolesti hlavy, zubov - 20 tbl. - N02BE71
- Lieky proti kŕčovitým bolestiam (menštruačné bolesti, koliky) - 20 tbl. - M01AE01
- Lieky proti horúčke - 100 tbl. - N02BA
- Lieky proti hnačkám - 100 tbl. - A07BA01
- Lieky proti zápche - 20 tbl. - A06AB08
- Lieky proti páleniu záhy - 1 balenie - A02AB03
- Lieky proti kožnej plesni - 1 balenie - D01AE15
- Lokálne prípravky na kožné alergie, po uštipnutí hmyzom a pod. - 2 balenia - D04AA13
- Lieky na alergiu na slnko, uštipnutie - 30 tbl. - R06AX
- Lokálne prípravky pri spálení kože - 4 balenia - D03AX03
- Lokálne prípravky na drobné rany - 5 balení - D06AX
- Lokálne prípravky pri poraneniach mäkkých tkanív a kĺbov po úraze - 10 balení - C05BA01
- Lokálne prípravky na opar po opaľovaní - 1 balenie - D06BB06
- Očné kvapky – proti zápalu spojoviek aj alergickému - 3 balenia - S01AA30
- Kvapky do nosa - 2 balenia - R01AA05
- Kvapky do ucha - 2 balenia - S02CA
- Dezinfekčné prostriedky - 5 balení - D08AJ
- Dezinfekčné prostriedky na hubenie hmyzu - 2 balenia
- Repelentné prostriedky na odpudenie hmyzu, najmä komárov - 4 balenia
- Lekársky teplomer - 1 ks
- Obväzový materiál (gáza hydrofilná skladaná sterilná – 10 ks, trojrohá šatka látková – 3 ks, PVC rúško – 1 ks, náplast' hladká – 3 bal., obväz hotový sterilný – 10 ks, ovínadlo hydrofilné sterilné – 40 ks, ovínadlo elastické – 10 ks, rýchl-obväz – 2 bal., náplast' s vankúšikom – 10 ks, dlaha – 2 ks)
- Rukavice jednorazové - 2 ks
- Zatváracie špendlíky - 10 ks
- Malé nožnice - 1 ks
- Pinzeta - 1 ks

Poznámka:

Vybavenie lekárníčky prvej pomoci pre zotavovacie podujatie platí pre zotavovacie podujatie na počet 80 detí. Pri zvýšenom počte detí sa vybavenie liekmi a zdravotníckym materiálom primerane doplní.

Príloha č.2: Epidemiologicky rizikové potraviny

Epidemiologicky rizikové potraviny:

1. mleté a sekané mäsa z distribučnej siete a výrobky z nich,
2. nedostatočne tepelne spracované mäsa,
3. jaternice, zabíjačková kaša, tlačienka, krvné tučnice,
4. surové mäsa typu tatársky biftek,
5. nekonzervované rybie výrobky,
6. všetky výrobky s aspikom a rôsolom,
7. majonéza a všetky výrobky s majonézou,
8. tepelne nespracované vajcia a tepelne nedostatočne spracované vajcia,
9. mäkké cukrárske výrobky,
10. šľahačka a smotana bez tepelnej úpravy,
11. zmrzlina vrátane zmrzliny pripravovanej na mieste,
12. huby okrem húb získaných z distribučnej siete,
13. tvaroh domácej výroby,
14. pečeňový syr, pečeňovky, čajovky, maslovky a podobne,
15. bryndza,
16. vnútornosti okrem bravčovej, telacej a hydinovej pečene,
17. nepasterizované mlieko.

Vybrané druhy potravín, ktoré možno použiť len pri dodržaní stanovených technologických podmienok, a technologické podmienky na použitie vybraných druhov epidemiologicky rizikových potravín:

1. nátierky
 - musia byť spracované zásadne z čerstvých surovín a podávané najneskôr do dvoch hodín po spracovaní, pri zabezpečení chladenia od 0 do 4 stupňov C najneskôr do troch hodín,
2. mlieko a mliečne výrobky typu smotanových krémov
 - môžu sa podávať len do dátumu minimálnej trvanlivosti,
3. mäkké salámy a údeniny
 - môžu sa podávať len po tepelnom spracovaní, pričom musia byť spotrebované v deň nákupu,
4. suroviny a požívatiny určené na ďalšiu prípravu
 - nesmú sa predvariť deň vopred (vajíčka, zemiaky, ryža, cestoviny),
5. mleté mäso
 - možno pripravovať len z čerstvého surového mäsa a musí byť tepelne spracované najneskôr do troch hodín.

Príloha č.3: Pravidlá hry simulujúcej táborový prepád

I. VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

1. V rámci programu a činnosti základných jednotiek SLSK sú využívané aj rôzne formy hier. Patria k nim aj dobrodružné hry v prírode, kontaktné hry, hry využívajúce maskovanie alebo simulujúce súboje. Realizujú sa formou denných aj nočných hier. Medzi ne patria aj hry počas letných táborov, vrátane hry simulujúcej táborový prepád s úmyslom testovania ostražiteľnosti nočnej hliadky tábora či schopnosti nespozorovaného vniknutia do tábora s cieľom nenásilného získania (nočnej) táborovej vlajky (ďalej aj len „hra“). Keďže ide o činnosť v nočných podmienkach, kedy je zvýšené riziko možnosti vzniku úrazu a zároveň ide o špecifickú hru, je potrebné z dôvodu prevencie vzniku úrazov (na strane všetkých účastníkov hry) ako aj prevencie vzniku poškodenia majetku, dodržiavať bezpečnostné pravidlá uvedené v tomto dokumente ako aj špecifické pravidla dohodnuté pre konkrétnu hru.
2. Hra (táborový prepád) sa môže uskutočniť iba v prípade, ak s jej konaním súhlasí vodca tábora alebo v jeho neprítomnosti zástupca vodcu tábora (ďalej len „vodca tábora“).
3. Družina alebo iná skautská skupina, ktorá má záujem pokúsiť sa získať (nočnú) táborovú vlajku, t.j. uskutočniť „prepád“ tábora (ďalej len „skupina“) musí mať určeného svojho jedného vedúceho (ďalej len „vedúci skupiny“). Členmi skupiny môžu byť iba členovia Slovenského skautingu registrovaní v danom kalendárnom roku.
4. Vodca tábora a vedúci skupiny sa vzájomne dohodnú na konkrétnych pravidlách pre konkrétnu hru a pravdivo sa informujú aj o iných podstatných skutočnostiach, čo je dôležité tak pre vznik príslušného a želaného napätia v hre ako aj pre nekonfliktný priebeh hry. Ide predovšetkým o nasledovné:
 - a. miesto a spôsob upevnenia vlajky;
 - b. úplné, jasné, zrozumiteľné a jednoduché pravidlá straty „života“ člena skupiny;
 - c. presný dátum (noc) uskutočnenia hry;
 - d. čas trvania hry (napr. obmedzený alebo až do svitania alebo do straty života posledného člena skupiny);
 - e. konkrétny zvukový signál núdzového ukončenia hry (napr. spôsob zapískania píšťalkou);
 - f. vek a skúsenosti účastníkov tábora;
 - g. vek a počet členov skupiny;
5. Je odporúčané, aby dohoda o hre a o jej detailoch vznikla ešte pred začiatkom tábora, aby vodca tábora mohol vhodne poučiť účastníkov tábora už na začiatku tábora (minimálne o pravidlách straty „života“ člena skupiny). Vedúci skupiny musí bezprostredne pred dňom konania hry potvrdiť s vodcom tábora konanie hry a prípadne dodetailizovaná ďalšie pravidlá podľa okolností na tábore. Ak vodca tábora s uskutočnením hry nesúhlasí alebo svoj súhlas kedykoľvek odvolá, skupina je povinná toto rozhodnutie rešpektovať.
6. V prípade nesúhlasu (odvolaného súhlasu) vodcu tábora a pretrvávajúceho záujmu skupiny je možné dohodnúť alternatívnu aktivitu, s ktorou budú súhlasiť obe strany. Môže ísť o inú nočnú hru so zapojením členov skupiny alebo nahradenie cieľa hry vo forme získania vlajky iným cieľom testujúcim ostražiteľnosť nočnej hliadky a preukazujúcim schopnosť členov skupiny sa nepozorovane sa pohybovať v nočných hodinách (napr. vniesť niečo netradičné do tábora s príslušným odkazom a nepozorovane sa vzdialiť) alebo o inú dennú hru.
7. Všetky osoby zúčastnené v hre majú na pamäti, že ide o hru s pravidlami. Vodca tábora o tomto princípe vhodne informuje a poučí účastníkov tábora počas tábora. Vedúci skupiny zopakuje tento princíp členom skupiny aj bezprostredne pred začatím hry. Osobitne sa zdôrazňuje, že ide o hru primeranú účastníkom tábora a programu tábora.

II. BEZPEČNOSTNÉ A INÉ PRAVIDLÁ

8. Kontaktné osoby oboch strán (spravidla vodca tábora a vedúci skupiny) sú povinné byť počas celej noci telefonicky k dispozícii. Nielen v prípade, ak nie je v lokalite tábora stabilný signál pre mobilný telefón, musí byť dohodnutý a všetkým členom skupiny aj známy zvukový signál konca hry ako aj zvukový signál núdzového ukončenia hry.
9. Zapojenie sa účastníkov tábora do "obrany" tábora je dobrovoľné.
10. Obrancovia tábora aj útočníci sa z "boja o vlajku" vyradzujú dohodnutým nenásilným spôsobom. Môže to byť ľahký dotyk (ťapnutie), prípadne strata "života" iným dohovoreným spôsobom (napr. strhnutie pásky pripevnenej na rukáve, vytiahnutím šatky spoza opaska a pod.). Vyraďenie hráč rešpektuje, do ďalšieho priebehu hry sa už nezapája. Medzi povolené nenásilné spôsoby sa nepovažujú súboje "na lopatky" či "na vzdanie" apod.
11. Vodca tábora, prípadne iná ním poverená osoba má právo kedykoľvek hru ukončiť (napr. signálom núdzového ukončenia hry).
12. Skupina sa po odhalení účastníkmi tábora už nepokúša o opätovné získanie vlajky – po strate „života“ sa člen skupiny dobrovoľne premiestni do určeného miesta v tábore.
13. Pri samotnej hre či pri „boji o vlajku“ sú prísne zakázané:
 - a. akékoľvek formy násillia s použitím prvkov sebaobrany, kopov, úderov, bolestivých chvatov a hmatov, či iných foriem aktívneho odporu;
 - b. používanie akejkoľvek pyrotechniky a dymovnic;
 - c. používanie akýchkoľvek paralyzujúcich zariadení a paralyzujúcich spôsobov (vrátane zaľahnutia či zväzovania);
 - d. aktivity zneužívajúce významnú nerovnováhu hráčov (vekovú, hmotnostnú, silovú a pod.);
 - e. ponižovanie či akékoľvek psychické násillie alebo vážne prezentovaná hrozba nimi, vrátane času po hre a počas dňa nasledujúceho po hre;
 - f. nosenie, používanie či vnášanie do alebo odnášanie z tábora ostrých či iných nebezpečných predmetov;
 - g. momenty prekvapenia nepozornej alebo neskúsenej nočnej hliadky tábora spôsobom, ktorý by hliadke mohol spôsobiť neprimeraný strach.

Týka sa to oboch zúčastnených strán.

14. Účastníci tábora o dohode medzi vodcom tábora a vedúcim skupiny nevedia a presný termín uskutočnenia hry nepoznajú. Preto je vodca tábora povinný na jeho začiatku oboznámiť účastníkov tábora so zásadami správania sa pri takomto druhu hry so zdôraznením prísne zakázaných činností minimálne v rozsahu, ako je uvedený v týchto pravidlách. Rovnako oboznámi vedúci skupiny všetkých členov skupiny.
15. Pri vyhlásení poplachu nočnou hliadkou by mali byť účastníci tábora oboznámení, že ide o skautskú hru (táborový prepád), pri ktorej je neprípustné násillné konanie ani jednej zo zúčastnených strán.
16. Ak skupina získa táborovú vlajku, musí ju vrátiť najneskôr na rannom nástupe. O odmene pre skupinu za získanie vlajky sa musí dohodnúť vedúci skupiny s vodcom tábora (ideálne ešte pred ranným nástupom). Obdobne aj o odmene pre účastníkov tábora za ubránenie vlajky. Ani jedna odmena nesmie byť prehnaná ani ponižujúca a jej cieľom má byť predovšetkým pobavenie všetkých účastníkov hry a nie „vytrestanie“ niektorej strany či osoby. Odmena nemôže byť vynucovaná a má mať podobu, ktorá bude dobrovoľne splnená. Odmena môže spočívať aj vo vykonaní určitej aktivity s prihliadnutím na primeranosť okolností hry a jej účastníkov (napr. príprava „kráľovského obeda“ pre skupinu alebo príprava dreva na táborák).

III. ZODPOVEDNOSTI

17. Zodpovednosť za dodržanie, resp. porušenie bezpečnostných pravidiel a ostatných dohodnutých pravidiel hry maloletými osobami nesú vodca tábora a vedúci skupiny. Bez ohľadu na predchádzajúcu vetu však všetky osoby, ktoré sú schopné ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky (a samozrejme aj všetky plnoleté osoby) nesú zodpovednosť vždy sami za svoje konanie.
18. V prípade, ak počas hry dôjde ku škode na majetku, je osoba, ktorá škodu spôsobila (alternatívne skupina alebo organizátor tábora alebo aj vedúci skupiny/vodca tábora, ak neurobili príslušné oboznámenie hráčov hry napr. v zmysle bodu 15. týchto pravidiel) povinná škodu nahradiť spôsobom dohodnutým s poškodeným (za organizátora tábora takú dohodu môže urobiť aj vodca tábora alebo zborová rada).
19. Nerešpektovanie týchto pravidiel, vznik škody na zdraví, vznik viac ako len malej škody (v zmysle Trestného zákona) alebo konanie v rozpore s dobrými mravmi je dôvodom na konanie v rámci Disciplinárneho poriadku (kapitola 11 Organizačného poriadku Slovenského skautingu).
20. Ustanovenia platných právnych predpisov nie sú týmito pravidlami dotknuté.
21. V prípade podozrenia zo spáchania trestného činu budú v prípade podania podnetu voči páchatelovi (páchatelom) konať orgány činné v trestnom konaní. V prípade podozrenia zo spáchania trestného činu je vodca tábora, resp. vedúci skupiny, povinný informovať o danej skutočnosti vodcu zboru, v ktorom je registrovaný, alebo Ústredie Slovenského skautingu.